

T.B.M.M.

(S. Sayısı: 958)

27.5.2005 Tarihli ve 5357 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve Anayasanın 89 ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/1042)

Not: Kanun, Başkanlıkça Anayasa ve Adalet komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

03/06/2005

Sayı: B.01.0.KKB.01-18/A-8-2005-451

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 27.05.2005 günlü, A.01.0.GNS.0.10.00.02-10978/32805 sayılı yazınız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nca 27.05.2005 gününde kabul edilen 5357 sayılı "Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" incelenmiştir:

1- İncelenen Yasa'nın 3. maddesiyle, 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 13. maddesine eklenen 2. fıkra da,

"(2) İkinci Kitap, Dördüncü Kısım altındaki Üçüncü, Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümlerde yer alanlar hariç; birinci fıkra kapsamına giren suçlardan dolayı Türkiye'de yargılama yapılması, Adalet Bakanının talebine bağlıdır.",

denilmiş; buna bağlı olarak maddenin (2). fıkrası da (3). fıkra olmuştur.

Düzenlemeyle, fıkra da belirtilen ayrıklıklar dışında, yabancı ülkede işlenen,

- İkinci Kitap, Birinci Kısım altındaki "Soykırım ve İnsanlığa Karşı Suçlar", "Göçmen Kaçakçılığı ve İnsan Ticareti",

- İkinci Kitap, Dördüncü Kısım altındaki Sekizinci Bölümde yer alan "Yabancı Devletlerle Olan İlişkilere Karşı Suçlar",

- İşkence, çevrenin kasten kirletilmesi, uyuşturucu ya da uyarıcı madde üretim ve ticareti, uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, para da sahtecilik, para ve kıymetli damgaları imale yarayan araçların üretimi ve ticareti, mühürde sahtecilik, fuhuş, rüşvet, deniz, demiryolu ya da havayolu ulaşım araçlarının kaçırılması, alıkonulması ya da bu araçlara karşı işlenen zarar verme suçları,

nedenleriyle, Türk yurttaşı olup olamadığına bakılmaksızın failin Türkiye'de yargılanabilmesi Adalet Bakanının istemine bağlı tutulmuştur.

Madde gerekçesinde, Adalet Bakanı'na bu yetkinin verilmesi, sayılan suçlardan bir kısmıyla ilgili olarak "kamu davasının açılmasında zorunluluk kuralı"nın benimsenmesinin, kimi durumlarda politik bir sorun yaratabilecek nitelikte olmasına bağlanmıştır.

Madde gerekçesinden de açıkça anlaşıldığı gibi, fıkra kapsamına giren suçlardan dolayı failin Türkiye'de yargılanabilmesi Adalet Bakanının takdirine bırakılmıştır. Bu yetkinin yaratacağı

sonuca göre, yurt dışında aynı suçu işleyen iki kişiden biri Adalet Bakanı'nın istemi üzerine Türkiye'de yargılanacak, diğeri, istemde bulunulmazsa yargılamadan kurtulabilecektir.

Gerek 765 sayılı önceki Türk Ceza Yasası'nın 4., gerek 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 13. maddelerinde, Devlet'in yabancı bir ülkede suç işleyen "yurttaşını" cezalandırması, "suç failine göre kişiselilik" ilkesi gözönünde tutularak düzenlenmiştir.

Bu düzenlemelerin amacı, yabancı ülkede suç işleyen, ancak kendi ülkesine döndüğü için ve "yurttaşların verilmemesi ilkesi" nedeniyle suçu işlediği ülkede cezalandırılmayan kişinin, kimi koşullarla ülkesinde cezalandırılmasını sağlamaktır. Böylece, nerede işlenirse işlensin hiçbir suç cezasız kalmayacaktır.

Bununla birlikte, 765 sayılı önceki Türk Ceza Yasası'nın 6. maddesinde, incelenen Yasa'nın 3. maddesiyle getirilen sistemden farklı biçimde, yabancı ülkede, Türkiye ya da Türk yurttaşının zararına cürüm işleyen "yabancıların" Türkiye'de yargılanabilmesi, diğer koşulların yanında Adalet Bakanı'nın istemine bağlı kılınmış, suçun bir Türk yurttaşınca işlenmesi durumu öngörülmemiştir.

Oysa, incelenen Yasa'nın 3. maddesiyle getirilen düzenlemede, Türk-yabancı ayırımı yapılmaksızın, fıkra da belirtilen suçlar nedeniyle Türkiye'de yargılama yapılabilmesi Adalet Bakanı'nın istemine bağlanmıştır.

Gerçi, 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 13. maddesinin 2. fıkrasında, yabancı bir ülkede işlediği suç nedeniyle o ülkede yargılanan kişilerin Adalet Bakanı'nın istemiyle Türkiye'de yeniden yargılanabilmelerini olanaklı kılan bir kural vardır. Ancak, bu kural, bir kişinin aynı suçtan ikinci kez yargılanmaması ilkesine karşın, fıkra da sayılan suçların önemi nedeniyle, Devlet'in egemenlik hakkı gözetilerek getirilmiştir.

İncelenen Yasa'nın 3. maddesiyle eklenen 2. fıkra kuralında ise, kapsama giren suçları işleyen kişilerin Türkiye'de yargılanmaları Adalet Bakanı'nın istemine bağlı tutulurken, suçun önemi gözönünde bulundurulmadığı gibi, failin ya da faillerin yabancı ülkede yargılanıp yargılanmadıklarına da bakılmamaktadır.

Başka bir anlatımla, 5237 sayılı Yasa'nın 13. maddesinin 2. fıkrasında tanınan istemde bulunma yetkisinin kullanılmaması durumunda, kişi ikinci kez yargılanmamış olacak; buna karşılık, incelenen Yasa ile getirilen 2. fıkradaki istemde bulunma yetkisinin kullanılmaması durumunda ise, kişi hiç yargılanmamış olacaktır.

Bu nedenle her iki fıkra da Adalet Bakanı'na tanınan yetkiler arasında önemli fark bulunmaktadır.

İncelenen Yasa'yla getirilen, failin yargılanmasını ve cezalandırılmasını Adalet Bakanı'nın, siyasal ve öznel olarak kullanılabilir biçimde takdirine bırakan düzenlemenin ayrıcalık niteliğinde olduğu ortadadır.

Anayasa'nın 2. maddesinde, hukuk devleti ilkesi Türkiye Cumhuriyeti'nin nitelikleri arasında sayılmış; 10. maddesinde de, herkesin, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasal düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri nedenlerle ayırım gözetilmeksizin yasa önünde eşit olduğu; hiçbir kişiye, aileye, zümreye ya da sınıfa ayrıcalık tanınamayacağı, Devlet organları ve yönetimin tüm işlemlerinde yasa önünde eşitlik ilkesine uygun hareket etmek zorunda oldukları kurala bağlanmıştır.

Hukuk devleti, Anayasa Mahkemesi'nin pek çok kararında belirtildiği gibi, insan haklarına dayanan, hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alan-

da adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı tutum ve durumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, yasaların üstünde yasa koyucunun bozamayacağı temel hukuk ilkeleri ve Anayasa'nın bulunduğu bilincinde olan devlettir.

Hukuk devleti ve eşitlik ilkeleri, hangi nedenle olursa olsun hiç kimsenin hukukun üstünde tutulmamasını, ceza yönünden sorumsuzluk durumlarının belli bir amacın gerçekleşmesini sağlamaya yönelik olarak, suç failleri arasında farklılık yaratmayacak ve sınırlı biçimde getirilmesini gerektirmektedir.

Yabancı ülkede işlenmiş olsa da, kimi suçlardan dolayı kişiler için, Adalet Bakanı'nın takdirine dayalı olarak getirilen sorumsuzluk durumunun, hukuka aykırı ayrıcalık olduğu, eşitsizlik yarattığı ve hukuk devletinde bu tür ayrıcalıklara ve eşitsizliklere yer verilemeyeceği açıktır.

Bu nedenle, incelenen Yasa'nın 3. maddesiyle yapılan düzenleme hukuk devleti ve eşitlik ilkeleriyle bağdaşmamakta, toplumun adalet duygularını incitecek nitelikte bulunmaktadır.

2- İncelenen Yasa'nın 29. maddesiyle değiştirilen 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 263. maddesinde,

"(1) Kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açan veya işleten kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.",

düzenlemesine yer verilmiştir.

a- İncelenen Yasa'nın 29. maddesiyle, 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın, yasaya aykırı eğitim kurumu açma suçunu ve bu suçun cezasını içeren 263. maddesi yeniden düzenlenmektedir.

Yapılan düzenlemede, yasalara aykırı olarak eğitim kurumu açan ve işletenlere, üç aydan bir yıla kadar hapis ya da adli para cezası verileceği belirtilmektedir.

Yasaya aykırı eğitim kurumlarıyla ilgili suç ve ceza kapsamında yapılan değişikliğin daha iyi anlaşılabilmesi için, 765 sayılı önceki Türk Ceza Yasası'nın aynı konuyu düzenleyen 261. maddesi ile 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 263. maddesinin incelenmesinde yarar bulunmaktadır.

765 sayılı önceki Yasa'nın 261. maddesinde,

"Kanun ve nizamlara aykırı olarak mektep veya dersane açanlar, açılan mektep veya dershane kapatılmakla beraber altı aydan iki seneye kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

Ruhsatsız öğretmenlik edenlerle bunları istihdam eyliyenlere de aynı ceza verilir.

Mükerrirler hakkında verilecek ceza bir sene hapisten aşağı olamaz.",

kuralına yer verilmiştir.

5237 sayılı Yasa'nın 263. maddesinde ise,

"(1) Kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açanlara, bunları çalıştıranlara ve bu kurumlarda, kanuna aykırı olarak açıldığını bildiği halde öğretmenlik yapanlara, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Yukarıdaki fıkrada gösterilen yerlerin kapatılmasına da karar verilir.",

düzenlemesi bulunmaktadır. Maddenin incelenmesinden, önceki Yasa'nın ilgili kuralının, cezanın üst sınırının artırılmasıyla öz olarak korunduğu görülmektedir.

Oysa, incelenen Yasa'nın 29. maddesiyle yapılan değişiklikle,

- Yasaya aykırı olarak açıldığını bilmesine karşın eğitim kurumlarında öğretmenlik yapanlar kapsamdan çıkarılarak bu gibilerin cezalandırılmaları önlenmekte,

- Yasaya aykırı eğitim kurumu açan ya da işletenlere verilecek cezaların alt ve üst tutarları caydırıcılık sınırlarının altına düşürülmekte,

- 647 ve 5237 sayılı Yasalardaki infaz kurallarına göre, bir yıldan uzun süreli hapis cezalarının paraya çevrilmesi olanaklı değilken ve kimi koşullara bağlanmışken, getirilen düzenlemeyle yasaya aykırı eğitim kurumu açan ya da işletenlere hapis cezası yerine adli para cezası verilmesi olanaklı kılınmakta,

- Yasaya aykırı olarak açıldığı ya da işletildiği mahkeme kararıyla saptanmasına karşın bu eğitim kurumlarının kapatılması cezası kaldırılmaktadır.

Böylece, yasaya aykırı eğitim kurumlarının açılıp işletilmesi özendirilmekte ya da çalışmalarını sürdürmesine olanak sağlanmaktadır.

b- "Yasaya aykırı" kavramı yasalarla birlikte Anayasa'yı da kapsadığından, getirilmek istenilen kural, aynı zamanda anayasal ilke ve kurallara aykırı eğitim kurumlarının açılıp işletilmesine ya da çalışmalarını sürdürmesine olanak sağlandığı anlamına gelmektedir.

765 ve 5237 sayılı yasalarda, yasaya aykırı eğitim kurumu açma, bunları işletme ve buralarda öğretmenlik yapma eylemlerinin suç olarak tanımlanmasının amacı, eğitim kurumlarını Devlet'in gözetim ve denetimi altında tutarak, eğitim ve öğretim hakkının kötüye kullanılıp, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına aykırı eğitim ve öğretim yerlerinin açılmasını önlemektir.

Bu bağlamda, anılan yasaların hedefinin, ayrılıkçı terör örgütlerinin, misyonerlik etkinlikleriyle uğraşanların ve din devleti yanlısı tarikatların, Devlet'in ilgili kurumlarından izin almadan, yasadışı yollarla okul ya da kurs açmalarının önlenmesi; böylece, sapkın yöntemlerle gençlerin çağdışı, bölücü ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesine aykırı biçimde eğitilmelerinin önlenmesi olduğu açıktır.

Sözkonusu yasalardaki bu amaç ve hedefin incelenen Yasa'da korunmadığı görülmektedir. Yeni düzenlemeye göre, yasaya aykırı olarak açıldığı saptanan eğitim kurumunu açan ve işleten kişi ya da kişiler yargılanıp, yalnızca adli para cezası ile cezalandırılabilir; bu tür yerlerde öğretmenlik yapanlar ise cezalandırılmayacak, bu yerlerin kapatılabilmeleri de yönetimin takdirine kalacaktır.

Anayasa'nın 42. maddesinde, eğitim ve öğretimin Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre yapılacağı belirtildikten sonra bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmayacağı kurala bağlanmıştır.

Anayasa'da "bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmayacağı"nın açıkça vurgulanması, bu esaslara aykırılığı saptananların kapatılmasının da zorunluluğunu göstermektedir.

Devlet'in görevi yasalara aykırı eğitim kurumlarını yaşatmak değil, temelli ortadan kaldırmaktır. Devlet, yasaya aykırı eğitim kurumlarının açılmasını, yapacağı düzenlemelerle başından önlemek zorundadır. Anayasa'nın 42. maddesinde, Devlet'e bu amaçla gerekli yasal ve yönetsel düzenlemeleri yapma görevi verilmiştir. Bu, başta yasama organı olmak üzere tüm Devlet organlarının yükümlülüğüdür.

Tüm kurumlar için olduğu gibi, eğitim kurumlarının da açılıp işletilmesinin yasalara uygun olması zorunludur. Kurumlar, kurumları işletenler ve bu kurumlarda çalıştırılacakların yasal koşulları ve nitelikleri taşımaları kamu düzeninin zorunlu gereğidir. Yasalara uyumun sağlanması ve aykırılıkların önlenmesi Devlet'in varoluş nedeni, huzur ve güven içinde bir arada yaşamının vazgeçilmez koşuludur.

Bir eğitim kurumunun yasaya aykırı olarak açıldığının yargı yerince saptanması durumunda, bu suçun cezası mutlaka kapatma olmalı, suç, kurum yönünden cezasız kalmamalıdır.

Yasaya aykırı eğitim kurumlarına kapatma cezası verilmeyerek, kapatma işleminin bir yönetsel işleme, yöneticilerin takdirine bırakılması yasaya aykırılığa süreklilik kazandırabilecektir ki, bu durumu hukuk devleti ilkesiyle bağdaştırmak olanaksızdır.

Ayrıca, incelenen Yasa'nın 29. maddesiyle yapılan düzenlemede kapatma cezasına yer verilmemesi Anayasa'nın 42. maddesine de uygun düşmemekte, bunun, suçun niteliği ile bağdaştırılmasına da olanak bulunmamaktadır.

c- Demokrasiyi ve çağdaş değerleri özümsemiş, Cumhuriyet'in temel niteliklerini benimsemiş, her türlü dogmadan uzak kalıp sorgulayabilen, özgür düşünceli bir gençlik yetiştirmenin ve Ulus'un aydınlık geleceğinin temel koşulu, bu amaçlara odaklanmış eğitim kurumları ve eğitim personeline sahip olmaktır. Bu da, ancak anayasal ilke ve kurallar çerçevesinde çıkarılmış yasalarla sağlanabilir.

Gerek bu nedenle, gerek eğitimin Cumhuriyet değerlerine aykırı yönlere saptırılmasını önlemek amacıyla Anayasa'nın 42. maddesinde, eğitim ve öğretimin Devlet'in denetim ve gözetimi altında bulundurulması öngörülmüştür.

Çağdaş yönetim anlayışında eğitim, devletin temel görevleri arasında sayılmakta, ülke olanaklarının bu alanlara özgülmesiyle başarının yakalanacağı vurgulanmaktadır.

Özellikle eğitim konusunda başarılı olamayan ülkelerin geleceklerinin tehlikede ve karanlık olduğu kuşkusuzdur. Çünkü eğitim, diğer tüm başarıların temelini, altyapısını ve kaynağını oluşturmaktadır.

Çocuklarımızın, ülkemizin gerçekleri ve gereksinimleri yönünde, gelişen ve değişen dünya gereklerine uygun çağdaş bir eğitim ortamı içinde yetiştirilmesi çağı yakalamanın zorunlu koşuludur.

Anayasa'nın çağdaş bir eğitim ve öğretim öngörülen 42. maddesinde,

- Eğitim ve öğretimin, Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devlet'in gözetim ve denetimi altında yapılacağı; bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmayacağı,

- Eğitim ve öğretim özgürlüğünün Anayasa'ya sadakat borcunu ortadan kaldırmayacağı, belirtilmiştir.

Devlet'in eğitim ve öğretimdeki gözetim ve denetim görevi, laiklik ve bunun eğitimdeki yansımaları olan öğretim birliği ilkesine aykırı etkinlik ve öğretim yapılmasına izin verilmemesi görevini de kapsamaktadır. Eğitim ve öğretimde böylesine önemli yer tutan laiklik ve öğretim birliği ilkelerinin anayasal içeriğinin irdelenmesinde yarar bulunmaktadır.

aa- Anayasa'nın 1. maddesinde, Türkiye Devleti'nin bir Cumhuriyet olduğu belirtilmiş; 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin, başlangıçta yer verilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olduğu vurgulanmış; 4. maddesinde de, 1 ve 2. maddelerdeki "Cumhuriyet" in ve "Cumhuriyet" in nitelikleri" nin değiştirilemeyeceği, değiştirilmesinin önerilemeyeceği kurala bağlanmıştır.

Böylece, Türkiye Cumhuriyeti'nin niteliklerinden olan laiklik, anayasal içeriğiyle güvence altına alınmıştır.

Anayasa'nın 176. maddesine göre, Anayasa metnine dahil olan, Anayasa'nın dayandığı temel görüş ve ilkeleri içeren başlangıç bölümü, maddelerin amacını ve yönünü belirten bir kaynaktır. Madde gerekçesinde de, başlangıç bölümünün Anayasa'nın diğer kuralları ile eşdeğer olduğu vurgulanmıştır.

Anayasa'nın başlangıç bölümünde,

- Yüce Türk Devleti'nin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa'nın, Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda anlaşılması, sözünün ve ruhunun bu yönde mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanması gerektiği,

- Hiçbir etkinliğin Atatürk ilke ve devrimleri karşısında koruma göremeyeceği,

- Laiklik ilkesi gereği kutsal din duygularının Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı,

belirtilmiştir. Böylece, Cumhuriyet'in niteliklerinin en önemlisi ve diğer niteliklerin temeli olan laiklik, Anayasa'ya yön veren ilkeler arasındaki yerini almış ve anayasal tanımını bulmuştur.

Bu tanıma göre laiklik, dinin, sosyal, siyasal ve hukuksal bir güç ve düzenleyici olmasını önleyen temel ilkedir. Bu işlevine uygun olarak Anayasa'nın 24. maddesinde de,

- Devlet'in sosyal, ekonomik, siyasal ve hukuksal temel düzeninin kısmen de olsa din kurallarına dayandırılmayacağı,

- Dinin ya da din duygularının yahut dince kutsal sayılan şeylerin, siyasal ya da kişisel çıkar yahut nüfuz sağlama amacıyla kötüye kullanılmayacağı,

açık biçimde belirtilmiştir.

Anayasa'nın 13. maddesinde, temel hak ve özgürlüklerin laik Cumhuriyet'in gereklerine uygun olarak yasayla sınırlanabileceği; 14. maddesinde de, Anayasa'da yer verilen hak ve özgürlüklerin laik Cumhuriyet'i ortadan kaldırmayı amaçlayan etkinlikler biçiminde kullanılmayacağı öngörülmüştür.

Böylece, temel hak ve özgürlüklerin laik Cumhuriyet'i zedeleyecek biçimde kötüye kullanılması önlenmiş, gerekirse laik Cumhuriyet'i korumak için temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesi, coğrafi ve siyasal yönden tekil devlet yapısını ve tam bağımsızlık ilkesini, yönetsel yönden laik, demokratik, sosyal, hukuk devletini, ekonomik, sosyal, kültürel ve sanatsal yönden de çağdaş bir Türkiye'yi hedeflemektedir.

Atatürk devriminin amacı, aydınlanma çağını yakalamak ve Türk toplumunu çağdaşlaştırmaktır. Bu amaç, Anayasa'nın başlangıcında "çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak", 174. maddesinde de, "çağdaş uygarlık düzeyini aşmak" biçiminde anlatımını bulmuştur.

Devrimin temeli, amacına bağlı olarak laiklik ilkesidir. Laiklik ilkesi, Türkiye Cumhuriyeti'ni oluşturan tüm değerlerin temel taşıdır. Anayasa'da benimsenen laiklik ilkesinin, yukarıda belirtilen amaç bağlamında değerlendirilmesi ve yorumlanması zorunludur.

Anayasa Mahkemesi'nin çeşitli kararlarında da belirtildiği gibi, laiklik, ülkelerin içinde bulunduğu tarihsel, siyasal, toplumsal koşullara ve her dinin bünyesinin gerektirdiği isterlere bağlı olarak ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir.

Bu farklılık nedeniyle her ülkenin laiklik anlayışı o ülkenin Anayasa'sına yansımıştır. Türkiye için özellik taşıyan laiklik de, Anayasa'da benimsenen ve korunan içerikteki bir ilkedir.

Anayasa, bireyin inanç alanında kaldığı sürece din ve inanç olgusuna sınırsız bir özgürlük tanımakta, buna karşın toplumsal yaşamı etkilediğinde, açığa vurulduğunda kamu düzenini koruma amacıyla bu özgürlük sınırlanabilmektedir. Bu bağlamda, devlet, dinin kötüye kullanılmasını ve sömürülmesini önleyecek önlemleri almakla yükümlü kılınmıştır.

bb- Anayasa'nın 174. maddesinde, Türk toplumunu çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkarma ve Türkiye Cumhuriyeti'nin laiklik niteliğini koruma amacı güden devrim yasaları tek tek sayılarak anayasal güvenceye alınmıştır.

Bu yasalar, maddede de belirtildiği gibi laiklik ilkesiyle doğrudan ilgili bulunmakta, Cumhuriyetimizin laik niteliğini somutlaştırmakta ve ona içerik kazandırmaktadır. Bu nedenle, Anayasa'nın 174. maddesi, başlangıcı ile 2. ve 24. maddelerinden ayrı düşünülemez ve onları tamamlayıcı niteliktedir.

Ayrıca, 174. maddede yer verilen ve Cumhuriyet'in kuruluş yıllarında yeni rejimi oluşturmak amacıyla çıkarılan yasaların "inkılap yasaları" olarak anılmaları, bu yasaların Türk Devrimi ve Atatürk ilkelerinin gerçekleşme aracı olduğunu göstermektedir.

Bundan da anlaşılacaktır ki, laiklik, tüm anayasal kurallara egemen bir ilkedir.

Anayasa koyucu, Atatürk devrimlerinin temel felsefesinin önemini, devrim yasalarını 174. maddesi ile korumaya alarak vurgulamak istemiştir. Gerçekten, 1982 Anayasası'nın "İnkılap kanunlarının korunması" başlıklı 174. maddesinin gerekçesinde,

"Atatürk inkılaplarının Atatürk'ün amaç olarak gösterdiği Batı uygarlık düzeyine varıştaki önemleri tartışılmayacak kadar açıktır. Türk Milleti bu inkılapların bilincine varmış ve onlarla ilgili değerlendirmelerini etrafında toplandığı fikirler nüvesine katmıştır.

Ancak zaman zaman Atatürk inkılaplarının anlamını kavrayamayanların belirledikleri görüldüğünden inkılapları Anayasanın himayesine alan 1961 Anayasasındaki hükmün yeni Anayasada korunması yerinde görülmüştür."

denilerek, devrimlerin Anayasa'nın korumasına alındığı belirtilmiştir.

Ülkemizde laik öğretime geçiş, Anayasa'nın 174. maddesiyle korumaya alınan 03 Mart 1924 günlü, 430 sayılı Öğretim Birliği Yasası ile gerçekleştirilmiştir. Bu Yasa ile,

- Türkiye'deki tüm okullar, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanmış,

- Şeriye ve Evkaf Bakanlığı ile vakıflarca yönetilen medreseler ve dini eğitim veren okullar kapatılmış,

- Diyanet uzmanları yetiştirmek üzere ilahiyat fakültesi, imam ve hatip gibi din hizmetlerini yürüteceklerin yetiştirilmesi amacıyla okullar açılması için Milli Eğitim Bakanlığı'na görev ve yetki verilmiştir.

Öğretim birliği ilkesinin amacı, akla ve bilime dayalı programlarla çağdaş uygarlık hedefine yönlendirilmiş yurttaşlar yaratmaktır.

İkili öğretim, yani bir yanda akla ve bilime, öte yanda dinsel öğretime dayalı öğretim toplumdaki ikiliğe yol açacak, kaos ve karmaşa yaratacaktır. Bunun çağdaşlaşma hedefine ve ulusal birliğe zararı açıktır.

Öğretim Birliği Yasası'nın gerekçesinde,

"Bir devletin genel eğitim ve kültür politikasında ulusun düşünce ve duygu bütünlüğünü sağlamak için öğrenim birliği en doğru, en bilimsel ve her yerde yararlı ve olumluluğu görülmüş bir il-

kedir. 1839 Gülhane Fermanı'ndan sonra açılan Kutlu Düzenleme (Tanzimat-ı Hayriye) döneminde öğrenim birliğine başlanmak istenmişse de, bunda başarılı olunamamış ve tam tersine bu alanda bir ikilik yaratılmıştır. Bu ikilik eğitim ve öğretim açısından birçok olumsuz sonuç yaratmıştır. Bir ulus bireyleri, ancak bir eğitim görebilir. Bir ülkede iki türlü eğitim, iki türlü insan yetiştirir. Bu ise duygu, düşünce ve dayanışma birliği amaçlarını tümüyle yok eder. Yasa önerimizin kabulü durumunda, Türkiye Cumhuriyeti'ndeki her çeşit eğitim-öğretim kurumlarının bağlanacakları tek yer Eğitim Bakanlığı olacaktır. Cumhuriyetin kültür politikasından ve kültürümüzü duygu ve düşünce birliği içinde ilerletmekte görevli olan Eğitim Bakanlığı, müspet ve bütünlümlü bir eğitim politikası uygulayacaktır."

denilerek, öğretim birliği ilkesinin önemi vurgulanmış ve temeli atılmıştır. Öğretim birliği ilkesi, laik eğitim ve öğretimin vazgeçilmez koşulu olarak laiklik ilkesinin önemli alanlarından birini oluşturmaktadır.

Öğretim Birliği Yasası'nın bir başka amacı, din kültürünü bilimsel ortamda edinmiş, aydın, toplumu batıl inançtan kurtarabilecek din adamları yetiştirilmesidir.

Bu amaç, imamlık, hatiplik ve Kuran kursu öğreticiliği gibi alanlardaki dini hizmetleri yerine getirmek için, öğrencileri bu mesleğe hazırlayıcı programlar çerçevesinde eğitim ve öğretim verilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Öte yandan, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Yasası'nın 32. maddesinde, öğretim birliği ilkesine uygun olarak imam hatip liseleri, imamlık, hatiplik ve Kuran kursu öğreticiliği gibi dini hizmetlerin yerine getirilmesi ile görevli elemanları yetiştirmek üzere, Milli Eğitim Bakanlığı'nca açılan, ortaöğretim sistemi içindeki öğretim kurumları olarak tanımlanmıştır.

Böylece, bir yandan eğitim kurumlarının, bu bağlamda Kuran kurslarının Atatürk ilke ve devrimleri ile çağdaş bilim ve eğitim esaslarına aykırı eğitim verip vermediği Devlet'in gözetimi ve denetimine bırakılırken, öte yandan da Kuran kursu öğreticiliği gibi dini hizmetleri yerine getirebilecek elemanların yetiştirilmesi görevi Devlet okullarına verilmektedir.

Devlet gözetimi ve denetiminin olmadığı ya da sonuç vermediği ortamlarda dinsel ve bilimsel ikili eğitimin gelişip yerleşmesi kaçınılmazdır.

İncelenen Yasa'nın 29. maddesiyle yapılan düzenleme zaman içinde ikili eğitime yol açacak niteliktedir. Yasaların izin vermediği kurumlarda din eğitimi yapılmasına, bu yerleri açmanın ve çalıştırmanın neredeyse teşvik edilmesine, bu kurumlara dolaylı destek verilmesine, zaman içinde ikili eğitime yol açacak nitelikteki düzenlemenin, laiklik ve öğretim birliği ilkeleriyle, çağdaş ve bilimsel eğitim anlayışıyla ve Cumhuriyet'in kuruluş felsefesiyle bağdaşmayacağı açıktır.

Öte yandan, Anayasa'nın başlangıç bölümüyle 3. maddesinde, Türkiye Devleti'nin ülkesi ve ulusuyla bölünmez bir bütün olduğu belirtilmiş; 5. maddesinde, Devlet'e, ulusun bütünlüğü ve ülkenin bölünmezliğini korumak görevi verilmiştir.

Yasa dışı ayrılıkçı ve dinsel eğitim kurumlarının yetiştireceği Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarının sahip olacakları sapkın düşüncelerin gelecekte ülke ve ulus birliğine tehdit oluşturabileceği ortadadır.

Bu nedenle, 29. maddeyle yapılan düzenleme ülke ve ulus birliği ilkelerine de uygun düşmemektedir.

d- Anayasa'da yer verilen laiklik ilkesi uyarınca, İslam dininin aydın din adamlarınca anlatılıp öğretilmesi Türkiye Cumhuriyeti'nin kalıcılığı yönünden de zorunludur.

Bu nedenle, Anayasa'nın 136. maddesinde, genel idare içinde yer verilen Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, laiklik ilkesi doğrultusunda, tüm siyasal görüş ve düşüncülerin dışında kalarak, ulusun dayanışması ve bütünlüğünü amaç edinerek, özel yasasında gösterilen görevleri yerine getireceği belirtilmiştir.

22.6.1965 günlü, 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yasa'ya, 22.7.1999 günlü, 4415 sayılı Yasa'yla eklenen ek 3. maddede de, Kuran ve anlamını öğrenmek ve dini bilgiler almak isteyenlerden ilköğretimi bitirenler için Diyanet İşleri Başkanlığı'nca Kuran kursları açılacağı; ayrıca, 5. sınıfı bitirenler için tatillerde, Milli Eğitim Bakanlığının denetim ve gözetiminde yaz kursları açılacağı kurala bağlanmıştır.

633 sayılı Yasa'nın 16. maddesine göre de, il ve ilçe müftüleri bölgelerindeki din hizmetlerini, dini kuruluşları yönetmekte, din görevlilerinin hizmetlerini düzenleyip denetlemektedir.

Görüldüğü gibi, Kuran kurslarının yönetim ve denetimi anayasal ilke ve kurallara uygun biçimde bir yönetim birimi olan il ve ilçe müftülüklerine verilmiştir.

Türk milli eğitiminin genel amacı, Türk Ulusu'nun tüm bireylerini, Atatürk ilke ve devrimlerine ve Anayasa'da anlatımını bulan Atatürk Milliyetçiliği'ne bağlı, Anayasa'nın başlangıcında belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları yaşamında uygulayan yurttaşlar olarak yetiştirmektir.

Eğitimde, planlama ve program kadar, belki ondan da fazla önemli olan uygulamadır. Uygulamada yaşanacak sapmalar, laik eğitim ve ulusal birlik yönünden aykırılıklara neden olacaktır.

Bu nedenle, eğitim hizmetlerinin, yurt düzeyinde, ülkedeki tüm yurttaşlara fırsat ve olanak eşitliği sunacak biçimde merkezi yönetimin genel sorumluluğu altında yürütülmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, incelenen Yasa'nın 3 ve 29. maddelerindeki düzenlemeler; hukuk devleti, eşitlik, laiklik, ülke ve ulus birliği, öğretim birliği ilkeleriyle, Cumhuriyet'in kuruluş felsefesiyle, çağdaş ve bilimsel eğitim anlayışıyla bağdaşmamakta, toplumun adalet duygularını incitecek nitelikte bulunmaktadır.

Yayımlanması yukarıda açıklanan gerekçelerle uygun bulunmayan 5357 sayılı "Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 3 ve 29. maddelerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce bir kez daha görüşülmesi için, Anayasa'nın değişik 89 ve 104. maddeleri uyarınca ilişikte geri gönderilmiştir.

Ahmet Necdet SEZER

Cumhurbaşkanı

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No.: 1/1042

24.6.2005

Karar No.: 91

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuzun 27.5.2005 tarihli 85 karar nolu raporu ile sonuçlandığı, "Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27.5.2005 tarihli 104 üncü birleşiminde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Kanun, Anayasamızın 89 uncu maddesi gereğince yayımlanması için Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 27.5.2005 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-10978/32805 sayılı tezkeresi ile Sayın Cumhurbaşkanlığına gönderilmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanımız, Anayasanın değişik 89 ve 104 üncü maddeleri uyarınca Kanunun 3 ve 29 uncu maddelerini bir kez daha görüşülmek üzere göre göndermiş ve gerekçeli geri gönderme tezkeresi de Genel Kurulumuzun 7.6.2005 tarihli 108 inci birleşiminde okunmuştur.

Komisyonumuz, 23.6.2005 tarihli 31 inci birleşiminde Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek ile Bakanlık temsilcilerinin katılımıyla, Sayın Cumhurbaşkanımızın geri gönderme gerekçelerini de dikkate alarak, "27.5.2005 tarihli ve 5357 sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un sadece 3 ve 29 uncu maddelerini bir kez daha inceleyip görüşmüştür.

Cumhurbaşkanlığı makamının söz konusu geri gönderme yazısında, 27.5.2005 tarihli ve 5357 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile Türk Ceza Kanununun 13 üncü maddesine ikinci fıkra olarak eklenen hükmün Anayasanın hukuk devleti ve eşitlik ilkesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Söz konusu yazıda yer alan gerekçede, Türk Ceza Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının uygulanmasına getirilen istisna kapsamındaki suçlardan dolayı Türkiye'de yargılama yapılmasının Adalet Bakanının talebine bağlı kılınmasının "yaratacağı sonuca göre, yurt dışında aynı suçu işleyen iki kişiden biri Adalet Bakanının istemi üzerine Türkiye'de yargılanacak, diğeri, istemde bulunulmazsa yargılamadan kurtulabilecektir." değerlendirilmesi yapılmıştır. Böylece bu düzenlemenin sonuç olarak Anayasanın hukuk devleti ve eşitlik ilkelerini ihlal ettiği iddia edilmiştir.

Komisyonumuzda yapılan tartışmalarda, çoğunluk görüşü olarak bu değerlendirmenin doğru olmadığı sonucuna varılmıştır.

Öncelikle belirtilmek gerekir ki, Türk Ceza Kanununun 13 üncü maddesinde sayılan suçlardan dolayı Türkiye'de soruşturma ve kovuşturma yapılabilmesi için failin Türkiye'de bulunması gerekir.

Türk Ceza Kanununun, vatandaş veya yabancı tarafından yurt dışında işlenen suçtan dolayı Türkiye'de soruşturma ve kovuşturma yapılabilmesinin şartlarının belirlendiği 11 ve 12 nci maddelerinde, bu madde hükümlerinin uygulanabilmesi için yurt dışında işlenen suçun 13 üncü maddede belirlenen suçlardan birinin olmaması gerektiği açıkça vurgulanmıştır.

Türk Ceza Kanununun 13 üncü maddesinde sayılan ve istisna kapsamına alınan suçlardan dolayı Türkiye'de soruşturma ve kovuşturma yapılabilmesi için bu hususta, Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası sözleşmelerden kaynaklanan bir yükümlülüğünün bulunması gerekir. Ayrıca, bu suçlardan dolayı soruşturma ve kovuşturma yapılmasının, Türkiye'nin barış esasına dayalı diplomatik ilişkileri olumsuz yönde etkileyecek bir sonuç doğurmaması, Türk milletinin ve bir parçasını oluşturduğu dünya milletler topluluğunun varlığı ve geleceği açısından yararlı olması gerekir.

Türk kamu düzeninin korunmasının ötesinde, uluslararası hukukun yanı sıra, diplomatik ve siyasi bir değerlendirmeyi gerektiren bir yönünün olması dolayısıyla, istisna kapsamında belirtilen suçlardan dolayı Türkiye'de soruşturma ve kovuşturma yapılmasının Adalet Bakanının talebine bağlı kılınmasının, eşitsizlik ortaya çıkaracak bir yönü bulunmamaktadır. Kaldı ki Adalet Bakanının bu hususta kullanacağı takdir yetkisi, objektif ölçütlere dayalı olarak kullanılması gereken bir yetkidir. Yurt dışında işlenen suçun, Türk kamu düzenini bozucu bir etkisinin olup olmadığı ve bu suçtan dolayı Türkiye'de soruşturma ve kovuşturma yapılması hususunda uluslararası hukuktan kaynaklanan yükümlülüğümüzün bulunup bulunmadığı hususları Cumhuriyet savcıları tarafından hukuki bir değerlendirmeyle tespit edilebilecekken; yapılacak olan soruşturma ve kovuşturmanın Türkiye'nin barış esasına dayalı diplomatik ilişkilerini olumsuz yönde etkileyip etkilemeyeceği hususu, diplomatik ve siyasi bir değerlendirmeyi gerekli kılmaktadır.

Belirtilen nedenlerle, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ilişkin 27.5.2005 tarihli ve 5357 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde bir değişiklik yapılmasına gerek görülünce, madde aynen kabul edilmiştir.

Komisyonomuzca ayrıca, Cumhurbaşkanlığı makamının 5357 sayılı Kanunun, Türk Ceza Kanununun 263 üncü maddesinde değişiklik yapan 29 uncu maddesiyle ilgili geri gönderme gerekçeleri hukuki bakımdan doğru bulunmamıştır. Şöyle ki;

Cumhurbaşkanlığı tarafından söz konusu Kanunun geri gönderilmesine ilişkin yazıda yer verilen gerekçede Türk Ceza Kanununun 263 üncü maddesinin bu yeni düzenlemesi itibarıyla öğretmenlerin cezalandırılmayacağı yönünde endişeler dile getirilmiştir. Bu değerlendirme doğru değildir. Çünkü; söz konusu maddede tanımlanan suç, kanuna aykırı eğitim kurumunun açılması veya işletilmesi suretiyle oluşacağına göre, bu kurumlarda yürütülen eğitim faaliyetine katkıda bulunan kişilerin de suça iştirake ilişkin hükümler çerçevesinde ceza hukuku bakımından sorumluluğu cihetine gidilebilecektir.

Söz konusu madde metninde ayrıca "kapatma cezası"na yer verilmemiş olması da, Cumhurbaşkanlığı tarafından geri gönderme gerekçeleri arasında zikredilmiştir. Öncelikle belirtilmelidir ki, yeni Türk Ceza Kanununun yaptırım sisteminde "kapatma cezası" diye bir ceza öngörülmemiştir. Böyle bir "ceza"nın öngörülmemesi aslında kanuna aykırı eğitim faaliyetlerine müsamaha olarak değerlendirilemez. Çünkü, "kapatma cezası" diye bir yaptırımın kabulü halinde; kanuna aykırı eğitim kurumunun kapatılabilmesi için mahkemece bu yönde hüküm tesis edilmesi ve bu hükmün kesinleşmesi gerekir. Başka bir deyişle, böyle bir düzenlemenin yapılması halinde, Ceza Muhakemesi Kanununda bu yönde bir koruma tedbiri öngörülmediğine göre, hüküm kesinleşinceye kadar "kapatma cezası"na ilişkin karar infaz edilemeyecektir. Halbuki idare, kanuna aykırı olarak yürütülen eğitim faaliyetinin icrasını tespit etmesi halinde, öncelikle gerekli izinler alınmaksızın kanuna aykırı olarak yürütülen bu faaliyetin durdurulması yönünde karar itihaz edip, bu kararı uygulamaya koymalıdır. İdarenin, ayrıca ilgili kişiler hakkında 263 üncü madde hükmüne istinaden gerekli soruşturmanın başlatılabilmesi için Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunması gerekir.

5237 sayılı Kanunun 263 üncü maddesinde yapılan bu değişiklikle ceza miktarında indirim yapılmasının, cezanın caydırıcılığını ortadan kaldıracağı yönünde eleştiride bulunulmuştur.

Öncelikle belirtilmelidir ki, 263 üncü maddede tanımlanan suçun oluşabilmesi için kanuna aykırı eğitim kurumunda öğretilenlerin içerik bakımından suç oluşturması şart değildir. Şayet bu eğitim; suç işlemek için kurulmuş bir örgütün, daha spesifik olarak bir terör örgütünün faaliyeti çerçevesinde verilmekteyse; bu fiiller, 263 üncü madde hükmüne göre değil, Türk Ceza Kanununun 220 veya 314 üncü madde hükümlerine göre ceza yaptırımını gerektirmektedir. Ayrıca, içerik

bakımından öğretilenlerin suç oluşturması halinde Türk Ceza Kanununun örneğin suç işlemeye teşvik (madde 214) gibi hükümlerine göre cezaya hükmolunacaktır. Bu bakımdan ceza miktarında yapılan değişiklikle, ceza hukukundaki orantılılık ilkesine uygun davranılmıştır.

Yine belirtmek gerekir ki, çağdaş ceza kanunların hiçbirinde söz konusu 263 üncü madde benzeri bir suç tanımına yer verilmemiştir. Üyesi olmaya çalıştığımız Avrupa Birliği ülkelerinin tamamında bu tür faaliyetler sadece idari yaptırım uygulanmasını gerektiren fiiller olarak mütalaa edilmişlerdir.

Belirtilen nedenlerle, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ilişkin 27.5.2005 tarihli ve 5357 sayılı Kanunun çerçeve 29 uncu maddesinde bir değişiklik yapılmasına gerek görülmemeyerek, madde aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Köksal Toptan</i> Zonguldak	Recep Özel Isparta (Toplantıya katılmadı)	<i>Ramazan Can</i> Kırıkkale
Kâtip	Üye	Üye
<i>Hasan Kara</i> Kilis	<i>Fehmi Hüsrev Kutlu</i> Adıyaman	<i>Halil Ünlütepe</i> Afyonkarahisar (Karşı oyum vardır)
Üye	Üye	Üye
Halil Özyolcu Ağrı (Toplantıya katılmadı)	<i>Haluk İpek</i> Ankara	Feridun Fikret Baloğlu Antalya (Toplantıya katılmadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Yüksel Çorbacıoğlu</i> Artvin (Karşı oy)	<i>Orhan Yıldız</i> Artvin	<i>Mehmet Küçükaşık</i> Bursa (Karşı oy)
Üye	Üye	Üye
<i>Feridun Ayvazoğlu</i> Çorum (Karşı oyum vardır)	<i>Muzaffer Külcü</i> Çorum	<i>Mustafa Nuri Akbulut</i> Erzurum
Üye	Üye	Üye
Mahmut Durdu Gaziantep (Toplantıya katılmadı)	<i>Mehmet Yılmazcan</i> Kahramanmaraş	<i>Hakkı Köylü</i> Kastamonu
Üye	Üye	Üye
<i>Muharrem Kılıç</i> Malatya (Karşı oyum var)	<i>Orhan Eraslan</i> Niğde (Karşı oyum vardır)	<i>Enver Yılmaz</i> Ordu
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Nuri Saygun</i> Tekirdağ (Karşı oyum vardır)	<i>Ahmet Çağlayan</i> Uşak	<i>Bekir Bozdağ</i> Yozgat

KARŞI OY YAZISI

27.5.2005 ve 5357 sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun, Anayasanın 89 ve 104 üncü maddeleri gereğince sayın Cumhurbaşkanınca bir daha görüşülmek üzere geri gönderilmesi üzerine 23.6.2005 tarihinde Adalet Komisyonunda yapılan görüşme sonucu geri gönderme tezkeresinin nazara alınmamasına ve yasanın aynen kabulüne aşağıdaki gerekçelerle karşıyız.

Sayın Cumhurbaşkanının geri gönderme tezkeresinin 1 inci maddesinde 5357 sayılı Yasanın çerçeve 3 üncü maddesinde yer alan ve TCK'nın 13 üncü maddesine fıkra eklenmesine ilişkin düşünceleri son derece yerinde ve doğru olduğu halde bu husus ne yazık ki dikkate alınmamıştır. Bu durumda 13 üncü madde kendi içinde çelişik hale geldiği gibi uygulamada önemli karışıklıklara neden olacaktır. Ayrıca yapılan değişiklik Anayasanın 2 nci maddesindeki hukuk devleti ilkesine ve 10 uncu maddesindeki eşitlik ilkesine aykırıdır.

Sayın Cumhurbaşkanının geri gönderme tezkeresinin 2 nci bölümünde belirttiği 5357 sayılı Yasaya çerçeve 29 madde olarak eklenen ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 263 üncü maddesini değiştiren değişiklik ise bütünüyle Anayasaya aykırıdır.

Aşağıda belirttiğimiz nedenlerle 263 üncü maddede yapılan değişikliğe karşıyız.

Türk Ceza Kanununun 263 üncü maddesiyle düzenlenen husus yasaya aykırı eğitimin yap-tırırma bağlanması meselesidir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin üyeleri yasama meclisi üyeleridir. Birinci derecede görevleri yasa yapmaktır. Görevi yasa yapmak olan meclisin üyelerinin yasaya aykırılığı himaye ediyor olmaları kendi varlık sebeplerini inkâr anlamına geldiği gibi Anayasanın 81 inci maddesinde ifade edilen milletvekili yeminine ve Anayasaya sadakat sözüne de aykırı davranıştır.

Tüm dünya ulusları için eğitim, önemlidir. Tüm dünya ulusları eğitim için titiz ve özenli düzenlemeler yapmaktadırlar. Önemi nedeni ile ülkemizde de iki bakanlığımızın adı millî ile başlar. Birisi "Millî Eğitim Bakanlığı" dır ki görevi ulusal eğitimi sağlamaktır. Diğeri de "Millî Savunma Bakanlığı" dır ki görevi yurt savunmasını sağlamaktır. O halde yurt savunmasıyla eğitim eş değerde tutulmuştur. Bu itibarla yasama meclisinin yasaya aykırı eğitimi himaye etmesi kabul edilemez bir durumdur.

Anayasamızın 42 nci maddesi eğitim ve öğretim hakkını ve ödevini düzenlemiştir. Yasaya aykırı eğitimin himaye görmesi Anayasanın bu maddesine de aykırı davranışın himaye edilmesi anlamına gelir. Bu itibarla düzenleme öncelikle Anayasanın 42 nci maddesine aykırıdır. Milletvekillerinin, Anayasaya aykırılığı çok açık şekilde belli olan düzenlemeyi yapmaları ise anlaşılır bir tutum değildir.

Sayın Cumhurbaşkanının gerçekten özenli bir çalışmayla ortaya koyduğu ve bir hukuk metni niteliğindeki yol gösterici uyarılarının iktidar partisine mensup milletvekilleri tarafından nazara alınmaması hatta geri çevirme tezkeresinin okunmasına dahi gerek görülmemesi hem ulusumuzun birliğini temsil eden makama karşı saygısızlık hem de şaşırtıcı derecede bir peşin hükümlülüktür.

Aslında, bu madde ile düzenlenen kanuna aykırı eğitim tek başına din eğitimi kapsayan bir düzenleme olmamasına rağmen ne yazık ki kamuoyunda iş kaçak Kur'an kursları meselesine dönüştürülmüştür. Olayın bu şekilde algılanmasına da büyük ölçüde iktidar partisinin davranışı ve yaklaşımı neden olmuştur. Yasaya aykırı eğitimin hoş karşılanması ve himaye görmesi sadece kaçak Kur'an kurslarıyla sınırlı değildir. Bu madde kapsamında çeşitli terör örgütlerinin, çeşitli bölücü örgütlerin eğitim adı altında düzenleyeceği kurslar ve açacağı eğitim kurumları da himaye edilmek-

tedir. Ülkemiz her türlü misyoner faaliyetlerine karşı sınırsız bir biçimde açık hale getirilmektedir. Her türlü sapkın ideolojinin ve sapkın inancın yaygınlaşabilmesine elverişli bir ortam yaratılmaktadır.

Aslında ülkemizde din eğitiminin önünde herhangi bir engel bulunmamaktadır. Anayasamızın 24 üncü maddesinde din ve vicdan özgürlüğü düzenlenmiş, bu özgürlüğün siyasi ve kişisel çıkar sağlamak için kullanılmayacağı ve dini ve dinde kutsal sayılan şeylerin istismar edilemeyeceği hükme bağlanmıştır. Büyük bir çoğunluğu Müslüman olan ülkemizde Kur'an öğrenmek isteyip te buna imkân bulunmadığı söylemi bir demagojidir. Asla gerçek değildir. Diyanet İşleri Başkanlığının verilerine göre Türkiye'de 7341 Kur'an kursu var. Bunlardan 4300'ünde halen Kur'an öğretilmekte, 3000'in üzerinde kurs ise öğrenci bulamadığı için faaliyet göstermemektedir. Hal böyle iken, gerçeğe ilgisi olmayan bir şekilde insanların dinini öğrenemedikleri gibi bir demagojiyle yasa dışı eğitim özendirilmekte bir anlamda halkımızın din duygularının istismar edilmesi için uygun ortam sağlanmaktadır.

Tüm İslam coğrafyası değerlendirildiğinde Müslümanlığın en doğru dürüst yaşandığı ülkenin ülkemiz olduğu konusunda tartışma yoktur. Ayrıca, tüm İslam coğrafyası içerisinde en ileri ülke de Türkiye'dir. Bu durumu laik Cumhuriyetin sağladığı görmezden gelinerek tamamen ideolojik saplantılarla iktidar partisinin kimi radikal çevrelere teslim olması ve Anayasaya aykırı düzenlemeler yapması doğru görülmemektedir.

Bilinmelidir ki, bazılarının anlatımının aksine İslamiyetin en doğru ve en iyi biçimde Türkiye'de uygulanıyor olması laik devletin bir başarısıdır. Bu alanda Diyanet işlerinin çalışmaları dinde bir farklılaşmayı, bölünmeyi ve dini istismar alanı yapmayı engellemiş, dinde de bütünlüğü sağlayabilmiştir. Bu düzenlemeyle bu bütünlükten de vazgeçilmekte ve yurttaşlarımız istismarcı ve çıkarıcı din bezirganlarının eline teslim edilmektedir.

Bilindiği gibi, Türkiye hudutları içerisindeki vatandaşlarımızın din sebebiyle istismar edilmesi ve dolandırılması olayı enderdir. Ancak yurtdışında Türkiye Cumhuriyeti devletinin böyle bir denetimi olamadığı için gurbetçi vatandaşlarımızın büyük bir çoğunluğu vahim bir biçimde camilerde din bezirganlarınca, dinci holdinglerce soyulmuş ve istismar edilmişlerdir. Bu düzenleme ile ülkemizde de bu tür soygun alanları yaratılmakta ve dinin ticaret yatağı haline dönüştürülmesi kolaylaştırılmaktadır. Ülkemizde aynı dinin içerisinde ama farklı çıkar grupları şeklinde kompartımanlaşmaya dinin ululuğuyla bağdaşmayacak şekilde günlük çıkarlara hizmet eder duruma sokmaya olanak yaratılmaktadır.

Ayrıca, din bezirganlarına ve kimi radikal gruplara ideolojilerinin tahakkuku için kullanabilecekleri henüz çocuk yaşındaki gençlerimizi sınırsız bir imkanla ve devletin hiçbir kontrolü olmadan terk ediyoruz. Bunun yanı sıra kimi sapkınların daha önce yaşanan örneklerinde de gördüğü gibi 12, 13 yaşındaki Kuran öğrenmek gibi iyi niyetle gidecekleri kimi fesat yuvalarında tacize maruz bırakılmasına hatta bu yaştaki çocuğa nikah düşeceğini söyleyerek tecavüze uğramasına da olanak sağlıyoruz. Bu doğrultuda ülkemizde daha önce yaşanan örnekler de hafızalardan silinmemiştir.

Ülkemizde dininin gereklerini yerine getirmek isteyenlere hiçbir kişi ya da kuruluş engel olmamıştır ve olamayacaktır da. Kur'an öğrenmek isteyenler için yeteri kadar Kur'an kursu vardır. Eksiklik varsa Türkiye Cumhuriyeti devleti yenisini açabilecek kudrettedir. Buna rağmen özel Kur'an kursu açılmak istenirse böyle bir kursun açılmasına yasal bir engel de yoktur. Kişisel olarak özel ders vererek din eğitimi verilmesini de engelleyen bir hal yoktur. Yerinde olmayan birtakım bahanelerle laik Cumhuriyetin kemirilmesi için yapılan düzenlemeyi kabul etmiyoruz. Düzenleme

Anayasamızın değiştirilemeyen 2 nci maddesine ve 176 ncı madde yollamasıyla başlangıcına da aykırıdır. Ayrıca, eğitim öğretim birliğine de aykırıdır. Dolayısıyla Anayasanın 176 ncı maddesine de aykırıdır.

Öte yandan, Genel Kurulda çerçeve 29 uncu madde olarak bir oldu bitti ile yasa teklifine eklenen bu düzenlemenin kapsamını dikkate aldığımızda burada anlatılanlardan daha vahim sunuşları ortaya çıkaracağından bir kuşku yoktur. şöyle ki, değişiklik teklifinin gerekçesinde eğitim öğretim kurumlarından kastın sadece okul ve dersane olduğu açıklanmaktadır. Kurs, ders çalışma ve çalıştırma merkezi, pansiyon, etüd ve ders çalışma merkezi gibi farklı namlar altında yapılacak düzenleme de tamamen kapsam dışında bırakılmış olmakla hem ulusal bütünlüğümüz açısından hem de rejim açısından önemli tehlikelerin doğmasına meydan verilmektedir. Bu tehlikeler sadece kimi tarikat ve radikal dinci grupların örgütlenme ve eğitim yapmaları açısından var olduğu zannedilmemelidir. Bunların yanı sıra ayrıca her türlü bölücü ideolojilerin, her türlü sapkın düşüncelerin de ve ülkemiz aleyhine çalışan her türlü misyonerlik faaliyetlerinin de açılan bu gedikten yararlanacağı hatırdan çıkarılmamalıdır.

Yapılan düzenlemeyle bu tür kurs etüd çalışma merkezi vb. kapsam dışı bırakılmaya çalışıldığı gibi ayrıca kanuna aykırı olarak açılan ve eğitim öğretim yapan okul ve dershanelerin kapatılmaması da düzenlenmiştir. Buna gerekçe olarak demagojik bir biçimde İziniz olan okul ve dersane zaten kapatılır denilmektedir. Oysa, kast edilen izinsizlik değildir. İzin alınarak açılan okul ve dershanelerde de kanuna aykırı eğitimin yapılabilme olanağı vardır. Bu husus kaçırılmaya çalışılmaktadır. Ceza Kanunundaki müsadere hükümlerinin kapatmayı kapsayacağı da doğru olmayan bir başka demagojik açıklamadır. Ayrıca, bu tür eğitim yerlerinde öğretmenlik yapanlara ceza verilmemesi de açık şekilde maddenin düzenlenişinin her türlü yasa dışılığı himaye etme biçiminde olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu gerekçelerle yapılan düzenlemeye karşıyız. Karşı oy yazımızı saygı ile arz ederiz.

24.6.2005

Orhan Eraslan

Niğde

Halil Ünlütepe

Afyonkarahisar

Mehmet Nuri Saygun

Tekirdağ

Muharrem Kılıç

Malatya

Feridun Ayvazoğlu

Çorum

ANAYASANIN 89 UNCU VE 104 ÜNCÜ
MADDELERİ GEREĞİNCE CUMHURBAŞ-
KANINCA BİR DAHA GÖRÜŞÜLMEK
ÜZERE GERİ GÖNDERİLEN KANUN

ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN**

**TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN**

Kanun No. 5357 Kabul Tarihi: 27.5.2005

MADDE 1.- 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2.- Türk Ceza Kanununun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(3) Hapis cezasının ertelenmesi, koşullu salıverilme ve tekerrürle ilgili olanlar hariç; infaz rejimine ilişkin hükümler, derhal uygulanır.

MADDE 3.- Türk Ceza Kanununun 13 üncü maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

(2) İkinci Kitap, Dördüncü Kısım altındaki Üçüncü, Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümlerde yer alanlar hariç; birinci fıkra kapsamına giren suçlardan dolayı Türkiye'de yargılama yapılması, Adalet Bakanının talebine bağlıdır.

MADDE 4.- Türk Ceza Kanununun 30 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(4) İşlediği fiilin haksızlık oluşturduğu hususunda kaçınılmaz bir hataya düşen kişi, cezalandırılmaz.

MADDE 5.- Türk Ceza Kanununun 31 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(2) Fiili işlediği sırada oniki yaşını doldurmuş olup da onbeş yaşını doldurmamış olanların işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamaması veya davranışlarını yönlendirme yeteneğinin yeterince gelişmemiş olması

MADDE 3.- Kanunun 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Anayasanın 84 üncü ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

hâlinde ceza sorumluluğu yoktur. Ancak bu kişiler hakkında çocuklara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur. İşlediği fiilin hukukî anlam ve sonuçlarını algılama ve bu fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneğinin varlığı halinde, bu kişiler hakkında suç, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde oniki yıldan onbeş yıla; müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde dokuz yıldan onbir yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. Diğer cezaların yarısı indirilir ve bu halde her fiil için verilecek hapis cezası yedi yıldan fazla olamaz.

(3) Fiili işlediği sırada onbeş yaşını doldurmuş olup da onsekiz yaşını doldurmamış olan kişiler hakkında suç, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde onsekiz yıldan yirmidört yıla; müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde oniki yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. Diğer cezaların üçte biri indirilir ve bu halde her fiil için verilecek hapis cezası oniki yıldan fazla olamaz.

MADDE 6.- Türk Ceza Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasına "Mağduru belli bir kişi olmayan suçlarda da bu fıkra hükmü uygulanır." cümlesi eklenmiş, üçüncü fıkrasında geçen "cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 7.- Türk Ceza Kanununun 61 inci maddesine altıncı fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

(7) Süreli hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı bu madde hükümlerine göre belirlenen sonuç ceza, otuz yıldan fazla olamaz.

(8) Adli para cezası hesaplanırken, bu madde hükmüne göre cezanın belirlenmesi ve bireyselleştirilmesine yönelik artırma ve indirimler, gün üzerinden yapılır. Adli para

(Anayasanın 84 üncü ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

cezası, belirlenen sonuç gün ile kişinin bir gün karşılığı ödeyebileceği miktarın çarpılması suretiyle bulunur.

MADDE 8.- Türk Ceza Kanununun 66 ncı maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(5) Aynı fiilden dolayı tekrar yargılamayı gerektiren hallerde, mahkemece bu husustaki talebin kabul edildiği tarihten itibaren fiile ilişkin zamanaşımı süresi yeni baştan işlemeye başlar.

MADDE 9.- Türk Ceza Kanununun 82 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde geçen "kolaylaştırmak" ibaresinden sonra gelmek üzere, "ya da yakalanmamak" ibaresi ile bu bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki (i) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

i) Bir suçu işleyememekten dolayı duyduğu infialle,

MADDE 10.- Türk Ceza Kanununun 84 üncü maddesinin başlığı "İntihara yönlendirme" şeklinde değiştirilmiş ve maddenin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 11.- Türk Ceza Kanununun 87 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında geçen "ikinci" ibareleri "üçüncü" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 12.- Türk Ceza Kanununun 103 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(3) Cinsel istismarın üstsoy, ikinci veya üçüncü derecede kan hısımları, üvey baba, evlat edinen, vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, sağlık hizmeti veren veya koruma ve gözetim yükümlülüğü bulunan diğer kişiler tarafından ya da hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle veya birden fazla kişi tarafından birlikte gerçekleştirilmesi halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(Anayasanın 84 üncü ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 13.- Türk Ceza Kanununun 105 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(2) Bu fiiller; hiyerarşi, hizmet veya eğitim ve öğretim ilişkisinden ya da aile içi ilişkiden kaynaklanan nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle ya da aynı işyerinde çalışmanın sağladığı kolaylıktan yararlanılarak işlendiği takdirde, yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır. Bu fiil nedeniyle mağdur; işi bırakmak, okuldan veya ailesinden ayrılmak zorunda kalmış ise, verilecek ceza bir yıldan az olamaz.

MADDE 14.- Türk Ceza Kanununun 107 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(2) Kendisine veya başkasına yarar sağlamak maksadıyla bir kişinin şeref veya saygınlığına zarar verecek nitelikteki hususların açıklanacağı veya isnat edileceği tehdidinde bulunulması halinde de birinci fıkraya göre cezaya hükmolunur.

MADDE 15.- Türk Ceza Kanununun 125 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "ya da yakıştırmalarda bulunmak" ibaresi metinden çıkarılmış, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(4) Hakaretin alenen işlenmesi halinde ceza altıda biri oranında artırılır.

(5) Kurul halinde çalışan kamu görevlilerine görevlerinden dolayı hakaret edilmesi halinde suç, kurulu oluşturan üyelere karşı işlenmiş sayılır. Ancak, bu durumda zincirleme suça ilişkin madde hükümleri uygulanır.

MADDE 16.- Türk Ceza Kanununun 145 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1) Hırsızlık suçunun konusunu oluşturan malın değerinin azlığı nedeniyle, verilecek cezada indirim yapılabileceği gibi, suçun işleniş şekli ve özellikleri de göz önünde bulundurularak, ceza vermekten de vazgeçilebilir.

(Anayasanın 84 üncü ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 17.- Türk Ceza Kanununun 150 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "indirilir" ibaresi, "indirilebilir" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 18.- Türk Ceza Kanununun 155 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen, "Başkasına ait olup da," ibaresinden sonra gelmek üzere "muhafaza etmek veya" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 19.- Türk Ceza Kanununun 158 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

Ancak, (e), (f) ve (j) bentlerinde sayılan hâllerde hapis cezasının alt sınırı üç yıldan, adli para cezasının miktarı suçtan elde edilen menfaatin iki katından az olamaz.

MADDE 20.- Türk Ceza Kanununun 168 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 168.- (1) Hırsızlık, mala zarar verme, güveni kötüye kullanma, dolandırıcılık, hileli iflâs, taksirli iflâs ve karşılıksız yararlanma suçları tamamlandıktan sonra ve fakat bu nedenle hakkında kovuşturma başlamadan önce, failin, azmettirenin veya yardım edenin bizzat pişmanlık göstererek mağdurun uğradığı zararı aynen geri verme veya tazmin suretiyle tamamen gidermesi halinde, verilecek cezanın üçte ikisine kadarı indirilir.

(2) Etkin pişmanlığın kovuşturma başladıktan sonra ve fakat hüküm verilmezden önce gösterilmesi halinde, verilecek cezanın yarısına kadarı indirilir.

(3) Yağma suçundan dolayı etkin pişmanlık gösteren kişiye verilecek cezanın, birinci fıkraya giren hallerde yarısına, ikinci fıkraya giren hallerde üçte birine kadarı indirilir.

(4) Kısmen geri verme veya tazmin halinde etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesi için, ayrıca mağdurun rızası aranır.

MADDE 21.- Türk Ceza Kanununun 184 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(Anayasanın 84 üncü ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(6) İkinci ve üçüncü fıkra hükümleri,
12 Ekim 2004 tarihinden önce yapılmış
yapılarla ilgili olarak uygulanmaz.

MADDE 22.- Türk Ceza Kanununun
188 inci maddesinin üçüncü ve yedinci fık-
ralarında geçen "nakleden" ibaresinden önce
gelmek üzere "sevk eden," ibaresi; dördüncü fik-
rasında geçen "uyuşturucu" ibaresinden sonra
gelmek üzere "veya uyarıcı" ibaresi eklenmiş;
altıncı fıkrasına; "Ancak, verilecek ceza yarısına
kadar indirilebilir." cümlesi eklenmiştir.

MADDE 23.- Türk Ceza Kanununun 190 in-
ci maddesinin ikinci fıkrası üçüncü fıkra, üçün-
cü fıkrası ise ikinci fıkra olarak değiştirilmiştir.

MADDE 24.- Türk Ceza Kanununun 191 in-
ci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi
madde metninden çıkartılmış ve maddenin
ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(2) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kul-
lanan kişi hakkında, tedaviye ve denetimli ser-
bestlik tedbirine; kullanmamakla birlikte, kullan-
mak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın
alan, kabul eden veya bulunduran kişi hakkında,
denetimli serbestlik tedbirine hükmolunur.

MADDE 25.- Türk Ceza Kanununun 218 in-
ci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde
değiştirilmiştir.

(1) Yukarıdaki maddelerde tanımlanan
suçların basın ve yayın yoluyla işlenmesi hâlin-
de, verilecek ceza yarı oranına kadar artırılır.
Ancak, haber verme sınırlarını aşmayan ve
eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamaları
suç oluşturmaz.

MADDE 26.- Türk Ceza Kanununun 221 in-
ci maddesinin dördüncü fıkrasında geçen "ör-
güte üye olan" ibaresinden sonra gelmek üzere,
"ya da üye olmamakla birlikte örgüt adına suç
işleyen veya örgüte bilerek ve isteyerek yardım
eden" ibaresi eklenmiştir.

(Anayasanın 84 üncü ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 27.- Türk Ceza Kanununun 245 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 245.- (1) Başkasına ait bir banka veya kredi kartını, her ne suretle olursa olsun ele geçiren veya elinde bulunduran kimse, kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası olmaksızın bunu kullanarak veya kullandırarak kendisine veya başkasına yarar sağlarsa, üç yıldan altı yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartı üreten, satan, devreden, satın alan veya kabul eden kişi üç yıldan yedi yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(3) Sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan bir banka veya kredi kartını kullanmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlayan kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, dört yıldan sekiz yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(4) Birinci fıkrada yer alan suçun;

a) Haklarında aylık kararı verilmemiş eşlerden birinin,

b) Üstsoy veya altsoyunun veya bu derecede kayın hısımlarından birinin veya evlat edinen veya evlatlığın,

c) Aynı konutta beraber yaşayan kardeşlerden birinin,

Zararına olarak işlenmesi halinde, ilgili akraba hakkında cezaya hükmolunmaz.

MADDE 28.- Türk Ceza Kanununun 252 nci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(5) Yabancı bir ülkede seçilmiş veya atanmış olan, yasama veya idarî veya adli bir görevi yürüten kamu kurum veya kuruluşlarının,

(Anayasanın 84 üncü ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

yapılanma şekli ve görev alanı ne olursa olsun, devletler, hükümetler veya diğer uluslararası kamusal örgütler tarafından kurulan uluslararası örgütlerin görevlilerine veya aynı ülkede uluslararası nitelikte görevleri yerine getirenlere, uluslararası ticarî işlemler nedeniyle, bir işin yapılması veya yapılmaması veya haksız bir yararın elde edilmesi veya muhafazası amacıyla, doğrudan veya dolaylı olarak yarar teklif veya vaat edilmesi veya verilmesi de rüşvet sayılır.

MADDE 29.- Türk Ceza Kanununun 263 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 263.- (1) Kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açan veya işleten kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

MADDE 30.- Türk Ceza Kanununun 268 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "bu kişiye" ibaresi, "başkasına" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 31.- Türk Ceza Kanununun 269 uncu maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(5) Basın ve yayın yoluyla yapılan iftiradan dolayı etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanılabilmesi için, bunun aynı yöntemle yayınlanması gerekir.

MADDE 32.- Türk Ceza Kanununun 288 inci maddesinin ikinci fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 33.- Türk Ceza Kanununun 292 nci maddesinin altıncı fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 34.- Türk Ceza Kanununun 293 üncü maddesinin birinci fıkrasında geçen "Gözaltına alınan," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 35.- Türk Ceza Kanununun 299 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 29.- Kanunun 29 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Anayasanın 84 üncü ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(2) Suçun alenen işlenmesi hâlinde,
verilecek ceza altıda biri oranında artırılır.

MADDE 36.- Türk Ceza Kanununun 302 nci
maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde
değiştirilmiştir.

(1) Devlet topraklarının tamamını veya bir
kısımını yabancı bir devletin egemenliği altına
koymaya veya Devletin bağımsızlığını zayıf-
latmaya veya birliğini bozmaya veya Devletin
egemenliği altında bulunan topraklardan bir
kısımını Devlet idaresinden ayırmaya yönelik
bir fiil işleyen kimse, ağırlaştırılmış müebbet
hapis cezası ile cezalandırılır.

MADDE 37.- Türk Ceza Kanununun
304 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci
cümlesi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 38.- Türk Ceza Kanununun
305 inci maddesinin başlığı "Temel millî yarar-
lara karşı faaliyette bulunmak için yarar sağ-
lama" olarak; birinci ve ikinci fıkraları ise
aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1) Temel millî yararlar karşı fiillerde
bulunmak maksadıyla veya bu nedenle, yaban-
cı kişi veya kuruluşlardan doğrudan doğruya
veya dolaylı olarak kendisi veya başkası için
maddî yarar sağlayan vatandaşa ya da Tür-
kiye'de bulunan yabancıya, üç yıldan on yıla
kadar hapis ve onbin güne kadar adli para
cezası verilir. Yarar sağlayan veya vaat eden
kişi hakkında da aynı cezaya hükmolunur.

(2) Fiilin savaş sırasında işlenmiş olması
hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

MADDE 39.- Bu Kanun yayımı tarihinde
yürürlüğe girer.

MADDE 40.- Bu Kanun hükümlerini
Bakanlar Kurulu yürütür.

